

Univerzita - ostrovček slobody, tvorivosti a zodpovednosti

Žijeme v turbulentnej dobe. Táto doba, napriek mnohým ťažkostiam, paradoxne má aj svoje pozitíva. Ľudstvo si konečne začína veľmi vážne uvedomovať skutočnú podstatu svojej existencie a hodnoty, ktoré by malo vyznávať, aby sme neboli poslednou vyspelou generáciou na tejto zemi. Na rozdiel od minulosti, kedy zmeny a procesy sa vyvíjali prirodzenou evolúciou a dlhodobo, tie dnešné sú skokové a niekedy vyrazajúce dych. Veľmi výrazne do týchto procesov, ktoré v niektorých častiach zemegule dokonca zmenili existujúci spoločenský a politický systém, zasahujú nové progresívne (najmä informačno-komunikačné) technológie.

V tejto súvislosti som si spomenul na zaujímavú panelovú diskusiu (bolo to pred pár rokmi), ktorá prebiehala na jednej renomovanej svetovej univerzite. Ústrednou témou diskusie bol štartujúci proces postupného preskupovania moci v spoločnosti do rúk ľudí využívajúcich informácie a znalosti, ktoré novodobé technológie ponúkajú. Mnohí z nás vtedy so zhovievavým úsmevom registrovali názor, že „mocní tohto sveta“ budú ľudia vzdelaní, technologicky zruční, predvídajúci technologický vývoj a jeho dopady na spoločnosť. Realita posledných týždňov a mesiacov potvrdzuje uvedené prognózy (napr. sociálne siete, ako mocný nástroj manažovania komunit).

Univerzita, ako skutočný ostrovček slobody bádania, inšpiratívnych ideí a tvorivých nápadov, sa postupne, ale veľmi jednoznačne stáva sídlom a ústredným miestom technologických znalostí, ktoré hýbu svetom. Možno, že širšie okolie ešte túto skutočnosť veľmi nerefektuje, ale je to nespochybniteľný fakt. Uvedomme si

preto – každý jeden z nás – ohromnú silu našej pôsobnosti na univerzite. Získané poznatky, vedomosti a zručnosti nás predurčujú k prevzatíu ešte väčšej zodpovednosti za ďalší rozvoj – a to nielen hospodárstva a priemyslu – našej spoločnosti. Progres v technologických procesoch, objavovanie netradičných či obnoviteľných zdrojov energií, spôsoby ochrany životného prostredia, hľadanie nových modelov riadenia spoločnosti, to všetko má výrazný vplyv na sociálnu kohéziu obyvateľstva. Zdrojom týchto nevídaných zmien a procesov sú čím ďalej tým jednoznačnejšie ľudia z prostredia, ktoré priamo generuje tieto aktivity výsledkami svojej vedecko-výskumnej práce. Je to univerzitné prostredie.

Budme preto hrdí na to, že sme tak povediac priamymi tvorcami týchto spoločenských a technologických procesov a nesmierne si vážme naše univerzity, že nám šancu „byť pri tom“ poskytujú.

Želajme si len, aby životnú dôležitosť našich univerzít čo najskôr pochopilo aj externé prostredie a kompetentní ľudia. Bude to len a len na prospech našej mladej nástupníckej generácie, na prospech celej našej spoločnosti.

P.S.

K napísaniu príspevku som bol inšpirovaný spoločenskými udalosťami posledných týždňov.

Dočítania nabudúce priatelia!

rektor TUKE
Košice, 2. február 2012

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V KOŠICIACH